Rok pierwszy. Powstanie i działalność aparatu bezpieczeństwa publicznego na Pomorzu i Kujawach (luty–grudzień 1945)

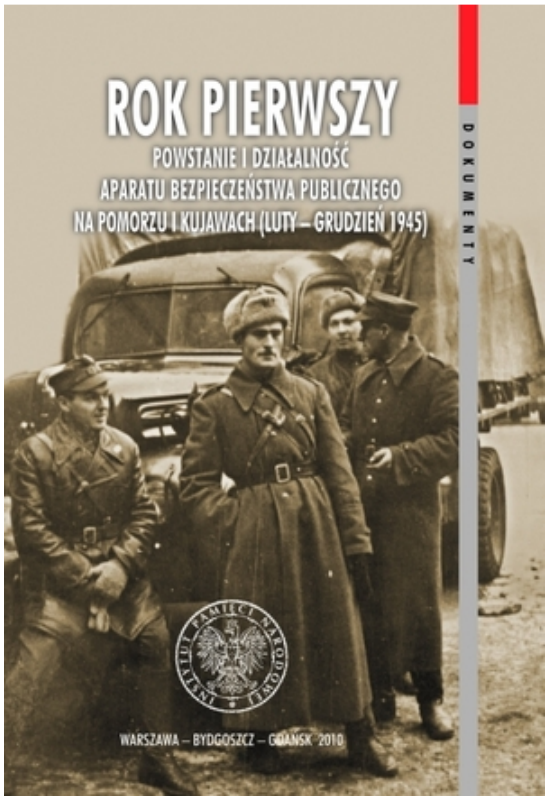

więcej zdjęć

Rok pierwszy. Powstanie i działalność aparatu bezpieczeństwa publicznego na Pomorzu i Kujawach (luty–grudzień 1945), redakcja naukowa Beata Binaszewska i Piotr Rybarczyk, wstęp Piotr Rybarczyk, wybór i opracowanie Krzysztof Bartosik, Beata Binaszewska, Robert Gajos, Andrzej Huniewicz, Joanna Jaworska, Maciej Łopatka, Piotr Rybarczyk, Bartłomiej Siwiec, Warszawa – Bydgoszcz – Gdańsk 2010, 543 s. + 16 nlb, (seria „Dokumenty”, t. 37)

W serii „Dokumenty” publikowane są nieznane dotychczas materiały archiwalne dotyczące najnowszej historii Polski. Pokazują one różne formy represji, jakich obywatele polscy doświadczyli w latach 1939–1989 ze strony władz nazistowskich i komunistycznych, oraz zorganizowane i spontaniczne przejawy oporu społecznego.

Prezentowany tom jest trzecią z kolei publikacją (serię tę rozpoczęły tomy poświęcone Lubelszczyźnie i Rzeszowszczyźnie) poświęconą powstawaniu i działalności aparatu bezpieczeństwa w 1945 r. Tym razem publikowane dokumenty obrazują metody i rezultaty pracy funkcjonariuszy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Bydgoszczy i podległych placówek powiatowych, których zadaniem było „utrwalenie władzy ludowej" poprzez bezwzględne rozprawienie się z konspiracją niepodległościową i złamanie wszelkiego oporu społecznego. Publikowane po raz pierwszy dokumenty ukazują również rozmiar przestępstw dokonywanych przez żołnierzy Armii Czerwonej na Pomorzu i Kujawach, które traktowano jako byłe tereny niemieckie ze wszystkimi tego konsekwencjami (masowe wywózki mieszkańców, grabież mienia, skrytobójstwa).
Publikacja została przygotowana w ramach prac naukowo-badawczych Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN.